

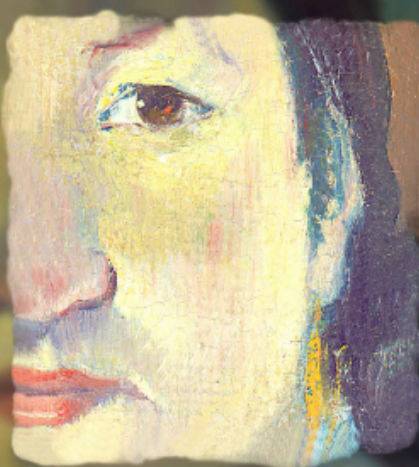

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België
Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique

PERSMAP

Musées royaux
des Beaux-Arts
de Belgique
Koninklijke Musea
voor Schone Kunsten
van België

**Aidez-nous à restaurer un Gauguin !
Help ons een Gauguin te restaureren!
Help us restore a Gauguin!**

**CROWDFUNDING
CONTRIBUTE NOW!**
fine-arts-museum.be

12.10 > 23.11 2016

gingo make
it happen

 aecenas Circle

Inhoud

I. Persbericht.....	3
II. Korte geschiedenis van het werk.....	4
III. Waarom het werk nu restaureren?	4
IV. Het eerste verblijf van Paul Gauguin in Tahiti [1891 – 1893].....	4
V. Wie was Suzanne Bambridge?	5
VI. Compositie van het schilderij	5
VII. Hoe zullen de giften gebruikt worden?	6
VIII. De restauratiefases	6
IX. Rewards voor de donateurs	7
X. Het schilderij in cijfers	8
XI. Over de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België.....	9
XII. Persbeelden.....	9
XIII. Praktische informatie	9
XIV. Contactpersonen	9
XV. Sponsors & Partners	10

I. Persbericht

Een schilderij van Gauguin wordt door crowdfunding gerestaureerd

De Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België (KMSKB) lanceren op woensdag 12 oktober een crowdfundingactie om een meesterwerk van Paul Gauguin te restaureren. Het is de eerste keer dat de KMSKB beroep doen op een dergelijke manier van participatieve financiering om een kunstwerk te restaureren. Het doek, “Het portret van Suzanne Bambridge” is het eerste (en zeldzame) frontale portret dat de kunstenaar tijdens zijn eerste verblijf in Tahiti in 1891 schilderde. Het online platform www.gingo.community verwelkomt donaties vanaf 1 euro. Het doel is om 22.500 euro te bereiken, een bedrag dat het Baillet Latour Fonds zal verdubbelen om zo aan de totaalsom van 45.000 euro te komen, nodig voor een volledige restauratie van het schilderij.

Het werk is eigendom van de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België [KMSKB] sinds 1923. Het is **momenteel te zien in het Fin-de-Siècle Museum**. De restauratie ervan vormt al decennialang het onderwerp van talrijke studies: dit olieverfschilderij op doek is broos en beschadigd door de vele transporten, het stockeren en de weinig adequate restauraties voor de aankoop van het doek door de KMSKB. Dankzij **wetenschappelijk onderzoek** (röntgenstralen, ultraviolette straling en de innovatieve multispectrale analyse) hebben onze wetenschappers de zwaktes in de verflaag nauwkeurig kunnen vastleggen. Het is **hoog tijd om het kunstwerk te restaureren en het voortbestaan ervan te vrijwaren**.

II. Korte geschiedenis van het werk

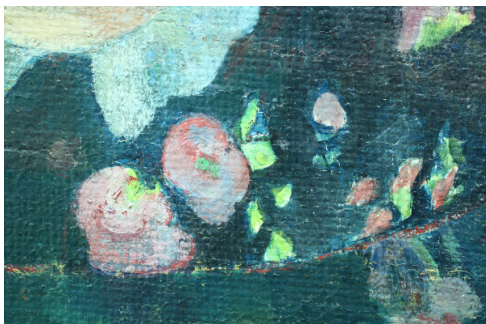
- geschilderd in 1891 in Tahiti
- het schilderij blijft in Tahiti tot 1912, kort na het overlijden van Suzanne Bambridge
- het komt toe in Frankrijk en blijft in een privécollectie van 1912 tot 1923, wanneer het gekocht wordt door de KMSKB
- dit meesterwerk is één van de juwelen van de collectie moderne kunst van de KMSKB
- formaat van het werk: 70x50

III. Waarom het werk nu restaureren?

- Het is één van de topstukken van de KMSKB
 - Er is haast bij, omdat het werk achteruitgaat en uiteindelijk zou kunnen “verdwijnen”
 - De talrijke opeenvolgende en soms schadelijke restauraties hebben het originele doek grondig gewijzigd
 - De huidige wetenschappelijke onderzoekstechnieken [de multispectrale technologie] hebben duidelijk gemaakt welke wijzigingen niet van het hand van Gauguin zijn en welke exacte plekken gerestaureerd dienen te worden.
- Het was onmogelijk een volledige restauratie te starten alvorens de wetenschappelijke analyse van het werk en de gebruikte technieken voltooid was
 - Laat het publiek toe de pracht en glorie van dit schilderij te herontdekken
 - Laat het publiek toe het originele werk te zien, zoals de meester het zelf vorm gaf

IV. Het eerste verblijf van Paul Gauguin in Tahiti (1891 – 1893)

In september 1890 schrijft de tweeënveertigjarige Paul Gauguin dat hij naar Tahiti wil vertrekken, vastbesloten om niet meer terug te keren. Hij denkt er een argeloze en spontane wereld te vinden die nog niet is bedorven door de Europese beschaving.

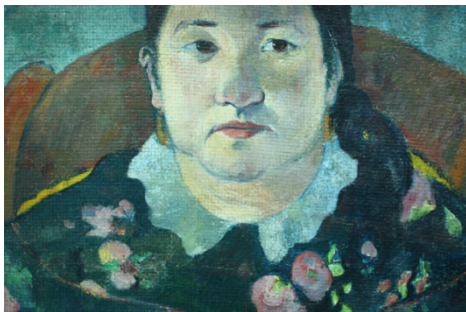
In zijn aanvraag voor een officiële zending legt hij aan de Minister van Onderwijs en Schone Kunsten uit dat hij naar Tahiti wens te gaan “om er

een reeks werken te schilderen over de streek waarvan ik het karakter en het licht wil vastleggen”.

Enkele dagen na zijn aankomst in Papeete op 9 juni 1891 overlijdt de voormalige (en laatste) koning van Tahiti, maar een grote desillusie over wat hij in Tahiti dacht te vinden, heeft zich dan al meester van hem gemaakt. In een brief aan zijn vrouw Mette steekt hij zijn ontgoocheling niet weg: “[...] ik zie de dood van Koning Pomaré met lede ogen aan. De Tahitiaanse bodem wordt helemaal Frans en beetje bij beetje verdwijnt de oude stand van zaken”.

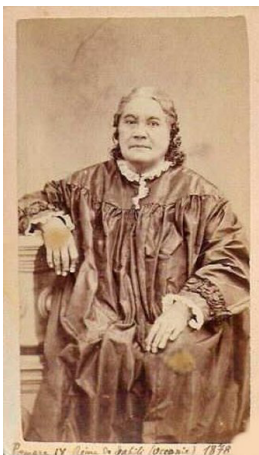
V. Wie was Suzanne Bambridge?

In 1891 schildert Paul Gauguin het portret van Suzanne Bambridge, een Engelse vrouw die op Tahiti leeft. De bekende gegevens over Suzanne Bambridge zijn eerder schaars en de omstandigheden waarin het kunstwerk tot stand komt, zijn ook niet duidelijk. Suzanne Bambridge was de dochter van een Engelse vader, Thomas Bambridge, en Maria Marae O'Connor, dochter uit een gemengd Tahitiaans-lers gezin. Ze spreekt

naast Engels en Frans de plaatselijke taal en is een vertrouweling in de entourage van voormalig Koning Pomaré waar ze zich volgens de overlevering bekommert om de festiviteiten en ceremoniën. Ze huwt Terii Taaroa, een Tahitiaans stamhoofd en zou in 1897 een bemiddelende rol hebben gespeeld in de onderhandelingen om de Oorlog van de Benedenwindse Eilanden (Frans Polynesië) te beëindigen.

VI. Compositie van het schilderij

Het portret werd bijna zeker *alla prima* (nat-in-nat schilderen) naar model geschilderd. De opbouw van de compositie is uitzonderlijk voor Gauguin. Het aanzicht is volledig frontaal gehouden, ook het gezicht. Alleen de zetel is lichtjes naar links gedraaid. De blik kijkt op subtiële wijze een weinig naar rechts over de schouder van de toeschouwer. De aandacht gaat zo naar de psychologie van de geportretteerde.

In deze periode circuleerde in de handel een foto van koningin Pomaré IV, die tot haar dood in 1877 over Tahiti heerste. De beeldopbouw van de foto lijkt in haar majestueuze houding, de positie van de hand en de kledij van het model sterk op het portret van Suzanne Bambridge. Het is dan ook niet ondenkbaar dat de kunstenaar zich heeft geïnspireerd op deze foto om de majestatische en milde uitstraling van zijn model kracht bij te zetten.

foto: Koningin Pomaré IV

bron: http://www.janesoceania.com/tahiti_royals/TAHITI_POMARE_IV_1878.jpg

VII. Hoe zullen de giften gebruikt worden?

- **25 %** voorafgaande studies (multispectrale analyse, röntgenanalyses, UV-stralingen, ...)
- **5 %** complementaire analyses in het labo (chemische analyses van de pigmenten, de vernis, het doek, ...)
- **40 %** verwijdering van niet-originele materialen (oude vernis, deklagen, vullingen, ...)
- **10 %** fixeren van de picturale laag
- **20 %** herintegratie van de lacunes (behandeling van plooien en scheurtjes)
& finale retouches

VIII. De restauratiefases

De grondige behandeling om het werk te conserveren en te restaureren zal **6 maanden** in beslag nemen. Meerdere fases zijn noodzakelijk om de originele karakteristieken van het schilderij weer tot leven te brengen:

De voorafgaande studies

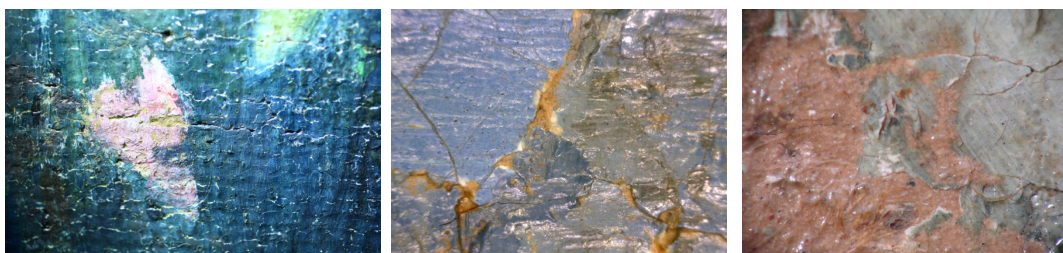
Tussen 2008 en 2015 werden diepgaande studies over het werk, zijn schade en de voorafgaande restauraties ondernomen **verschillende wetenschappelijke analyses werden gerealiseerd:**

- **Röntgenonderzoeken** om veranderingen in de compositie of cruciale informatie over de creatie, de staat van het materiaal en de picturale laag
- **Ultraviolet scans** om de vernis en geaccumuleerde lagen die het originele schilderij bedekken, bloot te leggen
- **Infraroodonderzoek** om deels de onderliggende schets en deels de voor de ultravioletstralen onzichtbare restauratie te onthullen
- **Multispectrale analyse** en valse kleuren om de restauraties precies te lokaliseren en hun aspect uit te vergroten
- **Laboratoriumanalyses** om de verschillende pigmenten en de door de artiest gebruikte materialen te bepalen.
- Bovendien werden **wetenschappelijke publicaties** over het oeuvre van Gauguin en de picturale praktijken van die tijd geraadpleegd om een beter beeld te krijgen van het schilderij.

Restauratie

- **Voorconditionering:** het werk wordt uit de tentoonstellingszaal (niveau -6 van het Fin-de-Siècle Museum) gehaald en in de restauratielabo's van het museum geplaatst
- **Ontmanteling van de picturale laag**
- **Verwijdering van de vernis, de vele extra schilderlagen en de bewerkingen** om de grote verborgen originele zones bloot te leggen en de oorspronkelijke materie zonder vernis te herontdekken
- **Verwijdering van vullingen** die de originele materie bedekken en vroegere lacunes (o.a. veroorzaakt door de wikkeling en het transport van het doek van Tahiti naar Frankrijk)
- **Behandeling van de wijzigingen van het originele doek** (plooien, barsten en scheurtjes)
- **Behandeling van de lacunes van de originele picturale laag** (vulling en retouches)
- **Bescherming aanbrengen op de voor- en achterkant** om zo beter het heel gevoelige materiaal te conserveren

beschadigingen in het werk

IX. Rewards voor de donateurs

- **€1 > €150**
 - Vermelding van uw voor- en achternaam op de website van de KMSKB
 - Vermelding van uw voor- en achternaam op het dankwoord naast het gerestaureerde werk van Gauguin
 - Een duo-ticket voor het Fin-de-Siècle Museum, om er het werk na restauratie te komen ontdekken
- **€151 > €500**
 - Idem supra
 - Reproductie van het werk van Gauguin op cadapac [A5]

- Gratis lidmaatschap [1 jaar] bij de “Vrienden van de Musea”. Geniet van: gratis toegang, zonder file, tot de 6 musea van de KMSKB en de tijdelijke tentoonstellingen, gratis audiogids, kortingen in de shop, exclusieve uitnodigingen
- **+ € 500**
- Idem supra
- Uitnodiging tot de exclusieve avant-première van het werk na restauratie. In het bijzijn van de algemeen directeur, de conservators en de restaurator.

X. Het schilderij in cijfers

Geschilderd in **1891**

Het schilderij is **125** jaar oud

Een combinatie van **5** kunststromingen: nabis (cloisonnisme), impressionisme, symbolisme, primitivisme en de aanvang van het fauvisme

1 origineel juteweefsel + **1** bedoekingslinnen

Te verwijderen: **3** lagen vernis; retouches en overschilderingen op **3** niveau's; oude mastiek op **3** niveau's

Op niet origineel houten kader bevestigd met **67** niet originele spijkers

+/- 20 te behandelen scheuren en plooien

aankoop van het schilderij door de KMSKB in **1923**

45.000 € restauratiebudget

6 maanden behandeling

XI. Over de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België

De Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België bewaren de belangrijkste collectie aan beeldende kunsten van het land. Het zijn meer dan 20.000 werken en zes musea die, aan de hand van schilderijen, beeldhouwwerken of tekeningen, onze Geschiedenis vertellen van de 15de tot de 21ste eeuw, .

De OldMasters, Magritte, Fin-de-Siècle, Modern [selectie] Musea en de huis-ateliers Wiertz en Meunier vertegenwoordigen een uniek cultureel erfgoed.

De Musea in enkele cijfers:

- het grootste museum voor Schone Kunsten van België met 50 000 m²
- in de top 100 van de meest bezochte musea ter wereld
- in de top 50 van de meest bezochte musea in Europa
- de grootste verzameling beeldende kunst in België met meer dan 20 000 werken
- de grootste verzameling ter wereld van Magritte met meer dan 230 werken en documenten
- de tweede grootste verzameling ter wereld van Bruegel de Oude in de wereld

XII. Persbeelden

XIII. Praktische informatie

Crowdfunding-platform: www.gingo.community
12.10 > 23.11.2016

XIV. Contactpersonen

Communicatie

Isabelle Bastaits
T + 32 2 508 34 09 M + 32 479 24 99 04
Isabelle.bastaits@fine-arts-museum.be

Pers

Samir Al-Haddad
T + 32 2 508 34 08 M + 32 472 50 00 14
samir.al-haddad@fine-arts-museum.be

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique

Maecenas Circle

Christine Ayoub en Olivia Bodson

T + 32 2 508 33 95

maecenas.circle@fine-arts-museum.be

XV. Sponsors & Partners

De Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België bedanken hun partners voor de steun bij deze crowdfundingactie:

Het eerste Belgische platform voor collaboratieve filantropie

Het Baillet Latour Fonds is de gulle sponsor van de crowdfundingactie. Elk euro zal verdubbeld worden. De menselijke excellentie in België ondersteunen, valoriseren en stimuleren, op een strikte, nauwgezette manier maar ook met aandacht voor maatschappelijke evoluties; dat is de missie van het Fonds Baillet Latour.

De Maecenas Circle richt zich tot particuliere schenkers en biedt hen een exclusief kader binnen het museum. Als schenker schrijft u zich in een lange traditie van mecenaat in dat onlosmakelijk verbonden is met de artistieke creatie. Uw giften zijn onontbeerlijk voor de toekomst van het museum.

Speciale dank aan de Vrienden van de Musea "Become A Friend" die een jaarabonnement schenkt aan elke donateur vanaf 150euro [www.becomeafriend.be].

